

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 204 | Tarih 13-19 Mayıs

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 562 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

14 Mayıs: Türkiye, Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları iddiasıyla toplu gözaltılara hız verdi ve harekete yönelik yeni bir baskıyla ülke genelinde 544 kişiyi gözaltına aldı.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınamadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

15 Mayıs: Balıkesir'de motosikletli kurye olarak çalışırken öldürülen üniversite öğrencisi Ata Emre Akman için Öğrenci Kolektifleri tarafından İstiklal Caddesi'nde

düzenlenen eyleme polis müdahale etti. 11 öğrenci gözaltına alındı.

17 Mayıs Aralarında Diyarbakır, Mardin, Dersim, Bingöl, Bitlis, Kars ve İzmir'in de bulunduğu 12 ilin valisi, Kürt siyasetçilerin hapis cezasına çarptırıldığı Kobanê Davası'nın ardından her türlü gösteri, toplantı ve protestoyu yasakladı.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

14 Mayıs Tiyatro sanatçısı Metin Zakoğlu'nun AKP İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı Murat Kurum'la ilgili yaptığı bir espri üzerine Atatürk Kültür Merkezi'ndeki 5 oyunu Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından iptal edildi.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

15 Mayıs: İstanbul'da bir mahkeme, tutuklu işadama ve insan hakları savunucusu Osman Kavala'nın yeniden yargılanması talebini üçüncü kez reddetti.

KÜRT AZINLIK

15 Mayıs: Türk polisi, ağırlıklı olarak Kürt yanlısı Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM) üyelerini hedef alan operasyonlar kapsamında İstanbul da dahil olmak üzere ülkenin çeşitli illerinde onlarca kişiyi gözaltına aldı.

16 Mayıs: Ankara'da bir mahkeme Perşembe günü uzun süredir devam eden Kobani davasında kararını açıkladı ve aralarında tutuklu liderler Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ'ın da bulunduğu onlarca Kürt siyasetçiye uzun süreli hapis cezaları verdi.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

14 Mayıs: Türk savcılar, Gülen hareketine bağlı bir yurdun eski müdürü olan Aysun Işınkaralar'ın 2018 yılında gözaltındayken polis tarafından işkence gördüğü (kafasına çuval geçirildiği, boğazının sıkıldığı ve elektrik şokuna maruz bırakıldığı) ve doktorlar tarafından görmezden gelindiği iddiasıyla yaptığı işkence şikayetini reddetti.

14 Mayıs: Hapisteki kızına ve hücre arkadaşına para gönderdiği için "terör örgütüne finansman sağlamak" suçlamasıyla dört yıl hapis cezasına çarptırılan 75 yaşındaki Hatice Yıldız'ın sağlık durumunun cezaevinde rahatsızlanmasının ardından kötüye gittiği bildirildi.

15 Mayıs: Geçtiğimiz hafta Gülen hareketi üyesi oldukları iddiasıyla düzenlenen bir polis operasyonunda gözaltına alınan iki genç kız Salı günü katıldıkları bir canlı yayında yaşadıkları travmatik olayları anlattılar ve gözaltında tutuldukları süre boyunca psikolojik şiddete maruz kaldıklarını ve hak ihlallerine uğradıklarını bildirdiler.

KADIN HAKLARI

17 Mayıs: Türkiye Futbol Federasyonu (TFF), hamileliğini öğrendikten sonra federasyonun davetine rağmen Betül Nur Yılmaz'ı FIFA kokartlı hakemler listesinden çıkardı.